

Ta časopis
izhaja vsaki
četrtak, in se
dobi s zalogi
za celo leto po
2 fr.; za pol
leta po 1 fr.
srebra.

SLOVENSKA

Č B E L A,

berilo za obudo in omiko
slovenskega duha.

Po pošti po-
slan velja za
celo leto 2 fr.
40 kr. za pol
leta 1 fr. 20
kr. sreb. Na-
ročbino pri-
jemlje zalo-
žnik.

List 12.

U Celju 21. Sušca

1850.

Zvezde.

Dete.

Mati.

Mati glejte kak lepò
me meti se bliši,
Ne morem šteti kolikò
Luči tam gor gori.

Človeka, kadar priden je,
Se angel veseli,
Otroka čez hudobniga.
Pa solzne 'ma oči,

Mati.

Dete.

Ja dete moje, luči te
So božji angelci,
Ki 'z neba doli gledajo,
In varjejo ljudi.

O mati! kje moj angel je?
Alj svetlo gleda me?
Zvesto obljubim, nad menoj
De ne bo jokal se.

Dete.

Mati.

Zakaj pa neki angelci
Veselo migljejo,
Nekteri se pa žalostno
Za druge skrivajo?

Obljube tvoje moj otrok,
Zdaj sliši angel tvoj;
Deb le veselo gledal te,
Ko gleda te nicoj!

J. J. Ulaga.

Blagonosna milošna.

Neki tergovec v mestu Poitiers na Francozkim je svojega sina Cirana u trgovinskih opravkih u mesto Tours bil poslal. Ko je ta že nekaj dni tamkaj prebival, ga sreča vbogi prostak, ki ga milošne zaprosi. Mladi tergovec, mož dobrega in vsmilenega serca, ki je po izgledih vedil, kako lahko najbogatejega beračka palca naleti, seže brez daljnega pomislika u žep po majhen dnarič. Namesto majhenega dnariča mu pride duar med perste, ki je več plačal, ko tisti, katerega mu je bil namenil. „Naj mu bo,“ si Ciran misli, „Bog že ve zakaj mi je ravno ta duar med perste vlezal.“ — Dá mu ga s opominom, naj se boljšega posla prime, ker ga njegova razdrapaná obleka izdaja brata izmed nemarne bratovšine.

Vbogi vojšak pogleda prav dobro darovnika in si vtisne njegovo podobo globoko u pamet; se zahvali za toliko dobroto s želenjem, da bi tudi on mogel priložnost dobiti, temu dobrotniku svojo hvaležnost skazati.

Ne dolgo po tem se Ciran na konji jezde u svoj kraj poverne. U neki hosti ga troje razbojnikov vstavi. Eden njih popade konja za uzdo, ona dva ga potegneta iz sedla, ga peljata za gostogermovje, preišeta njegov kaner, ter mu vzameta duarje, oblačila in vse, kar je pri sebi imel. S tem še ne zadovoljni, se posvetvajo, ali bi ga vmorili, ali ne. Dva sta bila pri volji ga vmoriti, tretji pak, Probin po imenu, jih odgovarja, ter svetje naj ga rajši na drevo privežejo, da ga bo glad vmoril. Ta Probin je bil ravno tisti prostak, kateremu je Ciran bil milošno podelil. Dokler so ga na drevo vezali, mu je ta na tihem na uho povedal, da ga bo prišel ponoči rešit.

Ko so po tem razbojniki odišli, je Ciran na drevo privezan, ves čas serčno molil, da bi mu Bog

hotel milost skazati, da bi ga rešil nevarnosti, v katero je padel.

S časoma se je zemlja v gosti črni plajš temne noči zavila. Grozobudivni veter je začel po drevu oestro žvižgati, in kar ga še hujši vstraši, je bilo tulenje kervoločnih volkov, ki se je iz bliza slišalo. Ves prepaden Ciran si domišlja zdaj strasnejšo smert od tiste, katero so mu razbojniki bili namenili. „Ko bi me bili razbojniki vmorili, bi moja duša že pri Bogu bila,“ je sam pri sebi djal, „tako pa moram čakati, brez da bi se mogel ganiti, ali braniti, da bojo te grozovitne zveri, berž ko me izvohajo, ud za udom iz mene potergale in se s mojim truplom nasitile.“ Volčje tulenje čimdalje bliže prihaja. Poskusi na vso moč se ganiti, da bi se kakor mogoče mogel iz svojih zadergá izmuzniti, pa vse poskušanje je bilo prazno, ker je konoplenc prav šversto okol vseh udov zadernjen bil. Zmirom bliže se sliši volčje tulenje, katero so goste šume pošastno na stoterim odvrčale.

Že je Ciran v smertnim strahu svojo dušo Bogu izročil, na katerega je zmirom zaupanje imel, ko zasliši Probina, kateri je s žarečim ogorkom s roki prisopihal in Cirana od drevesa rešil. Izgovarjal se je, da mu ni bilo mogoče pred priti, ker se ni mogel svojih tovaršev znebiti.

Serčno se Ciran Probinu za to rešenje zahvali in mu ponuja polovico svojega premoženja, ako svoje sadajno nepošteno, grešno življenje s poštenim bogoslužnim zameni, in s njim u Poitiers se podati hoče.

Probin mu odgovori: „da je že popred sklenil svoje grešno življenje zapustiti in pokoro delati, toraj mu ni treba toliko premoženja.“ Probin je Ciranu svoj del denarjev, katere so mu bili njegovi tovarši vzeli, nazaj ponujal, pa ta se je branil jih vzeti, velikoveč se sam ponuja Probinu pomagati, kolko krat mu bo sila.

Tako sta se ločila, Ciran na pot: v bogim bližnim pomagat, Probin pak na pot pokore, njegova tovarša pa sta nekoliko časa za tem po Cirancvih oblačilah spoznana, in vjeta svoje življenje na vešalah (gaugah) končala.

Cvetko tretjošolc.

Strena podkova.

Neki kmet s svojim sinom Jurčekom čez polje gredé zagleda podkovo na cesti, ter mu jo pobrati in shraniti vелеva. „Oj kaj bi le s njo?“ poreče Jurček: „nesplača se za njo se pripogniti.“ Oče jo molčé pobere in jo užep vtekne. U prvi vesi jo kovaču za groš preda in si zanj črešenj kupi.

Obodva gresta dalje. Sonce hudo pripeka; široko na okolo ni bilo nobene hiše, ne drevesa, ne studenca viditi. Jurček je od velike žeje že ves slab komaj očeta dohajal.

Oče to vidivši spusti, kakor da bi se mu primerilo bilo, eno črešnjo na tla. — Kakor da bi zlato zerno bil našel, jo Jurček pobere in naglo pozoble. — Nekoliko stopinj dalje je oče sopet, nekoliko črešenj na tla potrosil, za katerimi se je Jurček ravno tako naglo pripogibal. Tako je oče po malim vse črešnje na tla raztrosil, za katerimi se je Jurček tako dolgo pripogibal, da je vse pobral. Ko je ravno poslednjo pozobal, se oče smeje nazaj oberne rekoč: „Glej! ko bi se bil za podkovo le enkrat pripognil, bi ti ne bilo treba se stokrat za črešnjami pripogibati.“

Kdor mal' dobiček zaničuje

Pozneje ga dragó plačuje.

Julius Kosjek.

Nove slovenske bukve.

Drobtince za novo léto 1850. Učitelam ino učencam, starišam ino otrokam v podučenje ino za kra-

ek čas. Na svetlo dal Matija Vodušek opat v Celi. Natisnil v Celovci J. Leon. Cena 40 kr.

Prava méra vrednosti kakšnih bukev v tem obstoji, de jih človek še zmiraj z velikim pridam v potrebuje, če ravno so že več lèt stare, ali z drugimi besedami reči: de se bukve nikdar ne postarajo, ampak vedno vrednost obderžé.

To veljá od naših slovenskih „Drobtinc.“ Pervi tečaj „Drobtinc“ koristi še danes ravno takó mnogim bravcam, prostim in učenim, kakor pred 5. léti, in kdor si jih je omislil, jih je z veseljem shranil in jih bo z veseljem posihmal večkrat v roke vzel in prebiral. „Drobtince“ so se prave hišne bukve poterdile, ktere bi se ne smele v nobeni hiši pogreševati.

Ravno tako hvalo tudi nar novejši „Drobtince“ za letašnje lèto po pravici zaslužijo. Vidi se na prvi pogled, de tisti gospod, ki je neprecenljive in nedosegljive slovenske bukve „Blaže in Nežica v nedeljski šoli“ spisal, še zmirej po očetovsko oskerbuje „Drobtince“, in de se sedanji gosp. izdajatelj zvesto ravná po tem visokim izgledu.

Mnogim potrebam je spet v tem 5. tečaju lepó vstreženo, ki obseže veliko izverstnih reči za poduk in kra'ek čas slovenskiga naroda. — Kér je knjiga slovenskimu ljudstvu namenjena, je pisana tudi v lahko razumljivim slovenskim jeziku, ki se od tega, kakor ga „Novice“ pišejo, le malo loči; lj in nj pa veliko manjkrat rabijo „Drobtince“, kakor „Novice.“

Letašnje „Drobtince“ so se s zalo podobo sv. Mikla vža nad Ljubljanskim mestam še posebno Krajncam prikupile, kér nam je to očitno znamnje, de Stajarci prijazno pomnijo svojih slovenskih bratov na Krajnskim.

Ne moremo se zderžati še pristavití, de dobiček, ki se bo iz „Drobtinc“ skupil, je namenjen „Celiskim šolam.“ Blagi namen! Bog daj, de veliko dobička pride!

K. Novice.

Ljubezen do domovine.

Po vojski na Nilu, kjer si je angleški vojvoda Nelson veliko čast pridobil, so na Angležkem za vdove vbitih denarje zbirali? Majhen otrok, nekega kupca sin, vpraša svojega očeta, čemu denar zbirajo? — Ko mu oče razložijo, da za domovinske branitelje, serčno sinek povzame: „Naj se še jaz za svojo domovino bojujem!“ Oče ga zato premlalega pomilujejo, ker nebi nič opravil. „O pač! odgovori, znabiti ima sovražnik tudi malih ljudi, in s temi se hočem biti.“

*Vedeč.**Slovensko knjiženstvo.*

Novi nemski-slovenski slovar, katerega je slavno znani g. Anton Janežič u Celovcu izdal, smo tudi že u Celje dobili. Natisnjen je s lepimi drobnimi pismeni na žepno podobo s 630 stranami. Potrebe takega slovarja mende Slovenci nikdar bolj občutili niso, ko ravno po se Jobe. Gg. uradnikom, in vsem kateri se po nemškem jeziku slovenšine učijo, priporočimo da si imenovan slovar, ki 1 fr. 40 kr. srebra velja, omislijo.

Rusensko knjiženstvo.

Kar še bomo Slovenci u svojim jeziku dolgo pogrešali, so Rusini u svojim jeziku že sgotovili, namreč: prevod deržavljanskega zakonika, občega sodbenega reda, kaznovavnega zakonika, deržavo = in samoteržnega reda (Staats- und Monopolsordnung).

*Traži a dat će ti.**Nar. pričica.**Od Jakoba Rešetara.**(Dalje.)**Bog i Petar putovaše**Po lópome bélom svétu,*

Pa dojdeše k nékom kmetu,
Što se „Erdeg Istvan“ zvaše:
Čini nam se od imena,
Bio je Madžar od koléna.

„Božja pomoč, gospodaru!
Več ti nama glad detuži,
Deder nama čim posluži,
Hvalit čema na tvom daru.“
Madžar vikne: Tešék b'ratom! ¹⁾
Dajuč mèrom obilatom. ²⁾

Putnici se nahraniše
Kod Madžara ponosita:
„Šta sma dužna? (Bog upita)
Kaž' nama dug, makar više.“
Madžar vikne: Daj mi žita,
Da bude mi hléb i pita. ³⁾

Bog i Petar putovaše
Po lépome bélom svétu,
Pa dojdeše k nékom kmetu,
Što se „Matjaš Vétar“ zvaše:
Čini nam se od imena,
Bio Slovenac od koléna.

„Božja pomoč, gospodaru!
Več ti nama glad detuži;

¹⁾ Tešék baratom! (madjarske besede) = poljubite prijatelji! ²⁾ Merom obilatom = s obilnoj mero. ³⁾ Pita = pogača, povtica. ⁴⁾ Ot-
vori = odpre. ⁵⁾ Mah, odmah podvori = berá potrebe. ⁶⁾ Od to doba = od tega časa.
⁷⁾ Sogda = zmirom. ⁸⁾ Holí = napuhnen.
⁹⁾ Hambar = šitnica.

Deder nam čim posluži ;
 Hvalit čema na tvom daru.⁴⁾
 A Slovenac klét otvori ⁴⁾
 Vinom , pitom mah podvori. ⁵⁾

Putanci se nahraniše
 Kod Slovenca darovita :
 „Šta sma dužna ? (Bog upita)
 Kaž' nama dug , makar više.⁴⁾
 Al Slovenac duša čista
 Kaže odmah : Bratjo ništa !

Od to doba ⁶⁾ (znajte) ima
 Némac kesu svagda ⁷⁾ punu,
 Latin robe u štacunu ,
 Holí ⁸⁾ Madžar s hambarima ⁹⁾
 Zitom puna sva dvorišta ,
 A Slovenac ? — nejma ništa.

Ogled za minulostjo.

13. Sušca 1848. Veliko gibanje u Beču pred stališken poslopjem (Ständehaus). U večer : študenti so bili oborožani. Meternih se odreče ministerstva. Prostaštvo pridere iz daljnih predmest u mesto in pobije svetlarne in druge reči. 1849 so bečki študenti in drugi imenitni Bečani mertvaške opravilo za tiste omišljali, ki so eno leto pred u Beča padli , pa jim ni bilo dopušeno.

14. Sušca 1848 je bila dovoljena narodna straža , in svoboda knigotiska.

*Odgovorni urednik J. Drobnič. Natiskar in založnik
 J. K. Jeretin.*